

Pk-yritykset ja käyttölupien myöntäminen: tietoa EU- tavaramerkin haltijoista

Tiivistelmä

TIIVISTELMÄ

Henkisen omaisuuden merkitys yritysten strategiassa kasvaa jatkuvasti, koska sen avulla voidaan kasvattaa voittoja ja luoda arvoa yritykselle. Henkisellä omaisuudella on siis arvonsa aivan kuten muullakin yrityksen omaisuudella. Arvon määrittäminen voi kuitenkin olla haastavaa, ja henkisen omaisuuden arvonmäärittäminen on suurin este sille, että teollis- ja tekijänoikeudet katsottaisiin vaihdantakelpoisiksi varoiksi. Teollis- ja tekijänoikeuksien piiriin kuuluva tavaramerkki auttaa yritysbrändin luomisessa ja korostaa sen erottuvuutta markkinoilla. Teollis- ja tekijänoikeuksia paljon käyttävien yritysten osuutta koskevan EUIPO:n ja Euroopan patenttiviraston raportin ⁽¹⁾ mukaan tavaramerkkejä paljon käyttävien yritysten osuus EU:n taloudessa on suurin, sillä näiden yritysten osuus EU:n (suorasta ja välillisestä) työllisyydestä on 30 prosenttia ja EU:n BKT:stä 37 prosenttia.

Tavaramerkin haltija voi käyttää tavaramerkkiä tuotettujen tavaroiden tai palvelujen yksilöimiseen tai se voi myöntää toiselle yritykselle (luvanhaltijalle) luvan käyttää tavaramerkkiä taloudellista hyötyä vastaan. Käyttölupien myöntäminen tavaramerkille on siis yksi tapa saada taloudellista hyötyä teollis- ja tekijänoikeuksista. Tässä raportissa yrityksen tavaramerkkejä arvioidaan joidenkin sellaisten pk-yritysten havaittavissa olevien ominaisuuksien perusteella, joilla on EU-tavaramerkkejä ja jotka myöntävät niiden käyttölupia muille. EU-tavaramerkin tuottoarvo arvioidaan näin käyttölupien myöntämisestä saatavaksi kokonaistuloksi, jonka odotetaan toteutuvan sen taloudellisen elinkaaren aikana.

EU-tavaramerkin omistavista pk-yrityksistä tehdystä tutkimuksesta käy ilmi, että kyseisistä yrityksistä 7,5 prosenttia myönsi muille käyttölupien tavaramerkkeihinsä vuosina 2013–2017. Tutkimus osoittaa myös, että EU-tavaramerkkien käyttölupien myöntämisestä saatavien vuotuisten keskimääräisten tulojen arvioidaan olevan 64 924 euroa yritystä kohti (eli 5,7 prosenttia eurooppalaisen pk-yrityksen keskimääräisestä liikevaihdosta) vuosina 2013–2017. Näin ollen arvioidut vuositulot, jotka saadaan kaikkien EU:n pk-yritysten EU-tavaramerkkien käyttöoikeuksien myöntämisestä, ovat 1,9 miljardia euroa.

Pk-yritysten rekisteröimien EU-tavaramerkkien keskimääräinen elinkaari on EUIPO:n rekisterin perusteella 20 vuotta. Tämän ja tutkimuksen tulosten perusteella niiden EU-tavaramerkkien bruttotuottoarvo, joiden käyttölupien pk-yritykset myöntävät koko niiden odotetun elinkaaren ajaksi, on arviolta 38 miljardia euroa eli 1,3 miljoonaa euroa käyttölupien myöntävää yritystä kohti.

⁽¹⁾ EUIPO/EPO "IPR intensive industries and economic performance in the European Union. Industry-level analysis report, September 2019. Third edition".

Tutkimus osoittaa myös, että palvelualan pk-yritykset myöntävät muita todennäköisemmin EU-tavaramerkkiensä käyttöluvan ja saavat muita suurempia tuloja käyttöluvista sekä absoluuttisesti että suhteessa kaikkien pk-yritysten keskimääräiseen liikevaihtoon.

Pk-yritykset ja käyttöluvien myöntäminen: tietoa EU- tavaramerkin haltijoista

